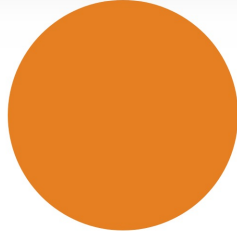

HİKAYE UNSURLARI

Uygulama, Çalışma Fasikülü

7.SINIF TÜRKÇE

Hazırlayan: Murat Hoca

Hikaye unsurları, kısa okuma metinleri, sorular ve cevaplar.

Ad Soyad: .....

Sınıfı / No: .....

Tarih: .....

Hikaye Unsurlarını Öğreniyoruz

Öğrenme Hedefi: Bu çalışma sayfasının sonunda hikaye unsurlarını belirleyebileceksiniz.

Başarı Kriteri: Bir metindeki şahıs kadrosu, yer, zaman, olay örgüsü ve çatışmayı ayırt edebilirim.

Hikaye Unsurları Nedir?

- **Şahıs Kadrosu:** Hikayedeki kişiler veya varlıklardır.
- **Yer ve Zaman:** Olayın geçtiği yer ve zamandır.
- **Olay Örgüsü:** Hikayede olan olayların sırayla anlatılmasıdır.
- **Çatışma:** Hikayedeki temel sorun veya engeldir.

Okuma Metni: Eski Bahçedeki Gizem

Ekim ayının serin ve yağmurlu bir salı akşamıydı. Kerem, okuldan dönmüş, pencerenin kenarında sıcak sütünü içiyordu. Dışarıda rüzgar, bahçedeki yaşlı meşe ağacının dallarını sertçe sallıyordu. Birden, bahçenin en ucundaki terk edilmiş kulübeden zayıf bir miyavlama sesi duydu.

Kerem önce kulaklarına inanamadı ama ses tekrar gelince hemen montunu giyip dışarı fırladı. Bahçe kapısı paslanmıştı ve açmak için epey uğraştı. Yağmur şiddetini artırıyor, kulübenin kapısı da sıkıştığı için bir türlü açılmıyordu. Kerem, tüm gücüyle kapıyı omuzladı ve sonunda içeri girmeyi başardı. İçerisi tozlu ve karanlıktı. Köşede, eski bir battaniyenin üzerinde titreyen, ıslanmış küçük bir yavru kedi duruyordu. Kerem onu yavaşça kucağına aldı. Kedi korkudan büzülmüştü. Kerem, onu hemen eve götürüp kuruladı. Babası eve geldiğinde, kedinin burada kalıp kalmayacağı konusunda kısa bir tartışma yaşadılar. Ama Kerem'in sorumluluk alacağına dair verdiği söz sorunu çözdü. O gece küçük kedi, sıcak yuvasında ilk uykusuna daldı.

Etkinlik: Yukarıdaki hikayeyi dikkatlice okuyunuz. Hikaye unsurlarını aşağıdaki ilgili bölümlere yazınız.

1. Kişiler:

2. Yer ve Zaman:

3. Olay Sırası:

4. Temel Sorun:

Hikaye Unsurları: İnceleme ve Değerlendirme

1. Şahıs Kadrosu (Karakterler)

Hikayenin Ana Karakteri:

Yardımcı Karakterler:

2. Yer ve Zaman

Olayın Geçtiği Yer (Mekan):

Olayın Geçtiği Zaman:

3. Olay Örgüsü

Hikyedeki başlıca olayları oluş sırasına göre aşağıya özetleyiniz:

4. Çatışma ve Çözüm

Hikyedeki temel problem (çatışma) nedir?

Bu problem hikayenin sonunda nasıl bir çözüme kavuşmuştur?

Cevap Anahtarı ve Açıklamalar - 1

- 1. Şahıs Kadrosu:** Hikayenin ana kahramanı Kerem'dir. Olayların merkezinde o yer alır. Yardımcı karakterler ise kurtarılan yavru kedi ve hikayenin sonunda dahil olan babasıdır.
- 2. Yer ve Zaman:** Olaylar fiziksel olarak evde başlayıp bahçeye ve oradaki kulübeye uzanır. Zaman olarak ise metinde açıkça "Ekim ayı", "Salı akşamı" ve "yağmurlu bir hava" ifadeleriyle belirtilmiştir.

- 3. Olay Örgüsü:** Kerem'in pencereden ses duyması (serim), dışarı çıkıp zor şartlarda kulübeye ulaşması (düşüm), kediyi bulup eve getirmesi ve babasıyla konuşarak çözüm bulması (çözüm) aşamalarından oluşur.
- 4. Temel Çatışma:** Burada iki tür çatışma vardır. Birincisi "insan-doğa" çatışmasıdır (yağmur ve rüzgarın Kerem'i engellemesi). İkincisi ise "insan-insan" çatışmasıdır (Kerem ve babasının kedi konusundaki farklı fikirleri). Ancak temel sorun Kerem'in kediyi kurtarma isteği ile karşısındaki fiziksel engellerdir.

Murat Hoca'dan Altın Not: Olay örgüsünü yazarken başlangıç, gelişme ve sonuç sırasını korursan cevabın daha düzenli olur.

Murat Hoca'dan Altın Not: Çatışma sadece kavga değildir; bir engel, korku ya da kararsızlık da çatışma olabilir.

Cevap Anahtarı ve Açıklamalar - 2

Detaylı İnceleme Notları:

- **Karakter Gelişimi:** Kerem, sorumluluk bilinci yüksek ve merhametli bir karakter olarak çizilmiştir. Babası ise başlangıçta tereddüt etse de iletişime açık bir karakterdir.
  - **Mekan Etkisi:** Eski bahçe ve karanlık kulübe, hikayeye gizemli ve hafif gerilimli bir hava katmaktadır. Bu, okuyucunun merak duygusunu canlı tutar.
  - **Çözüm Yolu:** Çatışma, kavga ile değil, sorumluluk alma sözü verilerek yani "uzlaşma" yoluyla çözülmüştür. Bu durum 7. sınıf öğrencileri için olumlu bir model teşkil eder.
- Özet:** Bu metin, hikaye unsurlarını (kişi, yer, zaman, olay) net bir şekilde içeren, serim-düğüm-çözüm bölümleri belirgin olan klasik bir olay yazısı örneğidir.

Murat Hoca'dan Altın Not: Mekân, hikâyenin duygusunu güçlendirir. Karanlık ve eski yerler gizem duygusunu artırabilir.

Murat Hoca'dan Altın Not: Serim, düğüm ve çözüm bölümlerini ayırabilirsen hikâyeyi çok daha kolay çözersin.

Murat Hoca'dan Altın Not: Bir hikâyeyi anlamak için önce şu soruları sor: Kim? Nerede? Ne zaman? Ne oldu?

Değerlerimizle Büyüyoruz: Tutumluluk

Okuma Metni: Küçük Adımlar, Büyük Hayaller

7. sınıf öğrencisi Selim, teknoloji mağazasının vitrinindeki o gümüş renkli tablete her gün hayranlıkla bakıyordu. Ancak babası, mevcut bilgisayarını çalıştığı sürece yenisine ihtiyaç olmadığını söylemişti. Selim, bu durumu adaletsiz buluyordu. Hafta sonu dedesinin yanına köye gittiğinde, dedesinin eski yoğurt kaplarını atmayıp fidan dikmek için hazırladığını gördü.

"Dede, neden her şeyi biriktiriyorsun? Bunlar çok eski!" dedi Selim. Dedesi bilge bir gülümsemeyle cevap verdi: "Bu cimrilik değil evlat, kaynakları doğru kullanmaktır. Tutumlu olan, yarın ihtiyaç duyacağı kapıyı bugün kendi elleriyle örer." Selim o akşam, her gün harcadığı gereksiz atıştırmalık paralarını düşündü. Bir karar verdi. Kendi kumbarasını oluşturacak, okul harçlığının küçük bir kısmını her gün oraya atacaktı.

Aradan aylar geçti, kış kapıya dayandı. Selim biriktirdiği parayla sadece tableti almakla kalmadı, dedesine de en sevdiği ağaç türünden beş yeni fidan aldı. Selim artık biliyordu; asıl zenginlik çok şeye sahip olmak değil, elindekinin kıymetini bilmektir.

Etkinlik: Okuduğunuz metne göre aşağıdaki hikaye unsurlarını çözümleyiniz.

1. Şahıs Kadrosu:

2. Yer (Mekan):

3. Zaman:

4. Temel Çatışma:

5. Olay Örgüsü (Serim-Düğüm-Çözüm):

Düşün ve Paylaş: Sizce tutumluluk ve cimrilik arasındaki en temel fark nedir? Hikayeden yola çıkarak açıklayınız.

Cevap Anahtarı: Küçük Adımlar, Büyük Hayaller

1. Şahıs Kadrosu: Hikayenin ana kahramanı Selim'dir. Selim'e yol gösteren ve hikayenin ana fikrini açıl原因an dedesi yardımcı karakterdir. Hikayenin başında belirleyici bir rol üstlenen baba da yardımcı şahıs kadrosundadır.

2. Yer (Mekan): Olaylar üç ana mekanda geçmektedir: Teknoloji mağazasının vitrin önü, Selim'in yaşadığı ev ve dedesinin fidan diktiği köy evi.

3. Zaman: Hikaye Selim'in 7. sınıf olduğu dönemde geçer. Hafta sonu köy ziyaretiyle başlayan olaylar, kumbarada para biriktirilen "aylar süren" bir zaman dilimini kapsar ve kış mevsiminin başında sona erer.

4. Temel Çatışma: Metinde "istek" ile "ihtiyaç" arasındaki çatışma işlenmiştir. Selim'in bir tablet istemesi ancak babasının mevcut olanın yettiğini savunması bir dış çatışmadır. Ayrıca Selim'in harcama alışkanlıklarını sorgulayıp nefsiyle mücadele etmesi iç çatışmaya örnektir.

5. Olay Örgüsü:

- **Serim:** Selim'in vitrindeki tableti beğenmesi ve babasının yenisini almayı reddetmesi.
- **Düğüm:** Selim'in köyde dedesinin eski kapları değerlendirdiğini görmesi, dedesinden tutumluluk dersi alması ve harçlıklarını biriktirmeye başlaması.
- **Çözüm:** Selim'in aylar sonra biriktirdiği parayla hem tableti alması hem de dedesine hediye fidan olarak tutumluluğun karşılığını manevi bir huzurla alması.

Düşün ve Paylaş (Değerlendirme Notu):

Bu bölümde öğrencinin şu temel farkı vurgulaması beklenir:

- **Tutumluluk:** Kaynakları (para, zaman, eşya) israf etmeden, yerinde ve akıllıca kullanmaktır. Selim'in fidan alması bir harcamadır ancak tutumluluk sayesinde gerçekleşen faydalı bir harcamadır.
- **Cimrilik:** Elindeki imkanları ihtiyaç olduğu halde kullanmamak, harcamaktan korkmaktır. Dedenin de belirttiği gibi kaynakları doğru kullanmak cimrilik değil, geleceği inşa etmektir.

Öğretmen Notu: Öğrenci, "biriktirilen paranın sadece kişisel bir istek için değil, bir başkasını (dedeyi) mutlu etmek için kullanılması" detayına değinmişse yüksek puan verilmelidir.

* Bu cevap anahtarı rehber niteliğindedir. Öğrencilerin benzer ifadeleri doğru kabul edilmelidir.

Başarının Anahtarı: Emre'nin Azmi

Kasaba ortaokulunun 7. sınıf öğrencisi Emre için o yılın en büyük hedefi, ilçeler arası düzenlenen Robotik Turnuvası'na katılmaktı. Ancak Emre'nin önünde büyük bir engel vardı: Okulunda yeterli teknik ekipman yoktu ve yazılım konusunda kendini geliştirmesi gerekiyordu. Arkadaşları okul çıkışında top oynamaya giderken, Emre her gün kütüphanenin tozlu rafları arasında veya bilgisayar laboratuvarında saatlerini harcıyordu.

Kışın en sert geçtiği Ocak ayında, laboratuvarın soğuk havası bile onu yıldıramadı. Matematik öğretmeni Sevgi Hanım, onun bu çabasını görünce ona eski ama çalışan bir işlemci seti hediye etti. Emre, gecelerini odasında devre kartları ve kod satırları arasında geçiriyordu. Bir keresinde hazırladığı kod hatalı çıkınca projesi kısa devre yaptı; o an her şeyi bırakıp pes etmeyi düşündü. Bu, onun en büyük iç çatışmasıydı: Ya vazgeçecek ya da hatasını bulana kadar çalışacaktı.

Emre derin bir nefes alıp baştan başladı. Gözlerindeki yorgunluğa rağmen vazgeçmedi. Turnuva günü geldiğinde, ilçedeki lüks kolejlerin gelişmiş robotları arasında Emre'nin kendi imkanlarıyla yaptığı 'Azim' adındaki robotu herkesin dikkatini çekti. Emre o gün birinci olamadı ama 'En Özgün Tasarım' ve 'Geleceğin Yazılımcısı' ödülleri aldı. O akşam eve dönerken anladı ki, gerçek başarı hedefe ulaşmaktan ziyade, o hedefe giden yolda gösterilen sarsılmaz çalışkanlıktı.

Etkinlik: Okuduğunuz metni temel alarak aşağıdaki soruları cevaplandırınız.

1. Şahıs Kadrosunu listeleyniz:

2. Olayın geçtiği Yer ve Zaman:

3. Hikayedeki temel çatışma (problem) nedir?

4. Olay örgüsünü (Serim-Düğüm-Çözüm) özetleyiniz:

5. 'Çalışkanlık' değeri açısından hikayenin sonucunu değerlendiriniz. Emre birinci olmasaydı bile başarılı sayılır mıydı? Neden?

Cevap Anahtarı: Başarının Anahtarı: Emre'nin Azmi

1. Şahıs Kadrosu:

- **Ana Karakter:** Emre (Çalışkan, azimli ve hedefi olan 7. sınıf öğrencisi).
- **Yardımcı Karakterler:** Sevgi Hanım (Matematik öğretmeni, yol gösterici), Emre'nin arkadaşları (top oynamaya giden, Emre'nin zıttı tutum sergileyenler).

2. Yer ve Zaman:

- **Yer (Mekan):** Kasaba ortaokulu, okul kütüphanesi, bilgisayar laboratuvarı, Emre'nin odası ve turnuvanın yapıldığı ilçe merkezi.
- **Zaman:** Kış mevsimi, özellikle Ocak ayı. Olaylar bir eğitim-öğretim yılı içerisindeki süreci kapsar.

3. Temel Çatışma:

Hikayede iki ana çatışma vardır. **Dış çatışma:** Emre'nin imkansızlıklarla (ekipman eksikliği) ve gelişmiş imkanlara sahip rakipleriyle olan mücadelesi. **İç çatışma:** Projesi kısa devre yaptığında yaşadığı hayal kırıklığı ve "vazgeçmek ile devam etmek" arasında kalmasıdır.

4. Olay Örgüsü:

- **Serim:** Emre'nin robotik turnuvasına katılma isteği ancak teknik imkansızlıklarla karşılaşması.
- **Düğüm:** Emre'nin kütüphane ve laboratuvarında yoğun çalışması, Sevgi Hanım'dan aldığı işlemlerle ilerlemesi ve yaşadığı teknik arıza sonrası pes etmeyip yeniden başlaması.
- **Çözüm:** Turnuvada birinci olamasa da özgünlük ödülleri alması ve başarının sadece sonuç değil, verilen emek olduğunu fark etmesi.

5. 'Çalışkanlık' Değeri ve Başarı Analizi:

Emre turnuvada birinci olmamasına rağmen kesinlikle başarılı sayılır. Çünkü başarıyı tanımlayan kriter sadece alınan skor değildir. Emre;

- Karşılaştığı zorluklar karşısında çözüm üretme becerisi kazanmıştır (Özgün tasarım).
- Kendi sınırlarını aşarak yeni yetkinlikler (yazılım ve donanım bilgisi) edinmiştir.
- Vazgeçmeyerek 'irade' ve 'çalışkanlık' değerlerini içselleştirmiştir.

Sonuç: Çalışkanlık, meyvesini her zaman bir kupaıyla vermez; bazen karakter gelişimi ve kazanılan takdir en büyük ödüdür.